

СИЛАБУС
освітнього компонента
«ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІНКЛЮЗІЇ»

Ступінь освіти: фаховий молодший бакалавр

**Освітньо-професійна
програма:**
Галузь знань:
Спеціальність:

Психологія
05 Соціальні та поведінкові науки
053 Психологія

**Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:** <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1699>

Семестр:
III (II)

**Кількість
кредитів:**
4

Мова викладання:
державна (українська)

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу: **Роїк Аліна Анатоліївна,**
викладач психологічних дисциплін

**Контактна
інформація:** тел. **+380976216556**
e-mail. **alinapsuholog23@gmail.com**

**Інформація про
консультації (за
потреби):** очна/онлайн (Viber, Google Meet, Zoom) (за потреби)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни:	<i>формування у здобувачів освіти системного розуміння психологічних засад інклюзивного навчання та соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; формування системи знань, умінь та навичок з психолого-корекційної діяльності психолога, що забезпечують реалізацію функцій, покладених на корекційного психолога у цілому, можливість самореалізації і самовдосконалення; розвиток професійних компетентностей, спрямованих на забезпечення психологічного супроводу інклюзивного процесу, створення безпечного й підтримувального освітнього середовища, розвиток толерантності, емпатії та готовності до міжособистісної взаємодії в умовах</i>
---	--

	<i>різноманітності.</i>
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	-
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	<i>Обов'язковий освітній компонент</i>
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	<i>Вступ до спеціальності, загальна психологія, соціологія та соціальна інклюзія, основи психодіагностики, соціальна психологія, анатомія та фізіологія ЦНС. Перелік раніше здобутих результатів навчання:</i> РН 1. <i>Аналізувати, порівнювати та пояснювати психічні й соціально-психологічні явища.</i> РН 2. <i>Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</i> РН 3. <i>Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення навчальних та професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.</i> РН 4. <i>Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</i> РН 5. <i>Користуватися діагностичними методиками, які дозволяють оцінити індивідуальні особливості особистості; інтерпретувати власні психічні стани; проводити елементарні психологічні дослідження.</i> РН 7. <i>Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</i> РН 8. <i>Знати та розуміти зміст й основні стратегії професійної діяльності психолога в системі інклюзивної освіти.</i> РН 10. <i>Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</i> РН 12. <i>Обирати та реалізовувати ефективні методи просвітницької та психопрофілактичної роботи, заходи психологічної допомоги, відповідно до вимог замовника та з урахуванням індивідуальних особливостей особистості.</i> РН 13. <i>Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</i> РН 14. <i>Ефективно виконувати різні ролі у команді в процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</i> РН 15. <i>Використовувати нормативно-правові документи та дотримуватися вимог професійної діяльності.</i> РН 16. <i>Підтримка та зміцнення фізичного здоров'я з метою забезпечення фахової дієздатності.</i>

Підсумковий (семестровий, річний) контроль	екзамен
---	----------------

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ІК	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання у сфері психології в процесі професійної діяльності психолога або у процесі навчання, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів
ЗК 1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 2	Розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога.
ЗК 3.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 4.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 5.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення..
ЗК 9.	Здатність до конструктивного спілкування, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми та налагоджувати ефективну міжособистісну комунікацію, поважати різноманітність та мультикультурність.
ЗК 10.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини.
СК 1.	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
СК 2.	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
СК 3	Здатність розуміти індивідуальні-психологічні відмінності особистості та враховувати основні підходи до їх вивчення.
СК 4.	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
СК 5.	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
СК 7	Розуміння нормативно-правової бази діяльності психолога та особливостей ведення документації психологічної служби, здатність дотримуватися норм професійної етики.
СК 8	Здатність надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), в тому числі особам з особливими освітніми потребами.
СК 9	Здатність розуміти сутність, форми та методи проведення просвітницьких, інформаційно консультативних та психопрофілактичних заходів для створення безпечного психологічного середовища.
СК 10.	Здатність застосовувати технології психологічного супроводу та методи корекційно-розвивальної роботи в процесі взаємодії з особами з особливими освітніми потребами.
СК 11.	Здатність до ефективного міжособистісного спілкування, емпатійного слухання, емоційної стабільності, толерантності
РН 1	Аналізувати, порівнювати та пояснювати психічні й соціально-психологічні явища.
РН 2	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

РН 8.	Знати та розуміти зміст й основні стратегії професійної діяльності психолога в системі інклюзивної освіти.
РН 12.	Обирати та реалізовувати ефективні методи просвітницької та психопрофілактичної роботи, заходи психологічної допомоги, відповідно до вимог замовника та з урахуванням індивідуальних особливостей особистості.
РН 13.	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
РН 15.	Використовувати нормативно-правові документи та дотримуватися вимог професійної діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
4	2	-	-	2	Тема 1. Вступ. Теоретичні аспекти психології інклюзії.	<i>Розуміти:</i> сутність та значення інклюзії у сучасному суспільстві; основні принципи, мету й завдання інклюзивної освіти; роль психолога у створенні інклюзивного середовища. <i>Знати:</i> основні поняття психології інклюзії (інклюзія, інтеграція, особливі освітні потреби, адаптація, підтримка тощо); нормативно-правові засади інклюзивної освіти; основні підходи та моделі інклюзивної практики. <i>Вміти:</i> розрізняти ключові поняття інклюзії та інтеграції; визначати психологічні умови успішної інклюзії; аналізувати приклади впровадження інклюзивного підходу в освітньому процесі.
4	4	2	-	2	Тема 2. Генезис інклюзії: еволюція ставлення суспільства та психологічні моделі.	<i>Розуміти:</i> еволюцію ставлення суспільства до осіб з особливими потребами; значення історичного розвитку для формування сучасної концепції інклюзії; вплив гуманістичних ідей на становлення інклюзивної освіти. <i>Знати:</i> основні етапи розвитку інклюзивної освіти в Україні та світі; провідні ідеї та постаті, що сприяли становленню інклюзивного підходу; міжнародні документи, які стали основою інклюзивної політики (Саламанкська декларація, Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю тощо). <i>Вміти:</i> визначати ключові історичні чинники розвитку інклюзії; аналізувати зміни у ставленні до дітей з особливими освітніми потребами в різні історичні періоди; співвідносити історичні тенденції з сучасними підходами до інклюзивної освіти.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
4	-	2	-	-	Тема 3. Інклюзивна освіта як модель соціально-психологічного устрою.	<i>Розуміти:</i> інклюзивну освіту як систему соціально-психологічних відносин і цінностей; значення інклюзивного підходу для розвитку гармонійного суспільства; роль взаємодії всіх учасників освітнього процесу у створенні інклюзивного середовища. <i>Знати:</i> основні принципи та компоненти соціально-психологічної моделі інклюзії; чинники ефективного функціонування інклюзивного освітнього простору; механізми психологічної підтримки, адаптації й соціалізації дітей з ООП. <i>Вміти:</i> визначати психологічні умови формування інклюзивного колективу; аналізувати соціально-психологічні аспекти взаємодії в інклюзивному середовищі; застосовувати знання для побудови безпечного, толерантного освітнього простору.
4	2	-	-	2	Тема 4. Сучасний період розвитку осіб з особливими потребами.	<i>Розуміти:</i> особливості сучасного етапу розвитку системи інклюзивної освіти; значення соціальної інтеграції та рівних можливостей для осіб з ООП; роль державної, громадської та міжнародної підтримки у забезпеченні інклюзії. <i>Знати:</i> сучасні тенденції й напрями розвитку інклюзивної політики в Україні та світі; нормативно-правові документи, що регулюють права осіб з ООП; актуальні психолого-педагогічні підходи до навчання, виховання та підтримки дітей з особливими освітніми потребами. <i>Вміти:</i> аналізувати сучасний стан і проблеми розвитку інклюзивної освіти; застосовувати сучасні методи психологічного супроводу дітей з ООП; оцінювати ефективність практик інклюзивної освіти у різних соціальних контекстах.
4	2	2	-	-	Тема 5. Нормативно-правове забезпечення діяльності ІРЦ, освітніх та реабілітаційних установ.	<i>Розуміти:</i> значення нормативно-правової бази у забезпеченні діяльності інклюзивних структур; роль ІРЦ у системі підтримки осіб з особливими освітніми потребами; взаємозв'язок між правовими нормами та практичною реалізацією інклюзивної освіти. <i>Знати:</i> основні законодавчі та підзаконні акти, що регулюють діяльність ІРЦ, освітніх і реабілітаційних установ (Закони України, постанови КМУ, накази МОН тощо);

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						структуру, функції та повноваження ІРЦ; порядок взаємодії між ІРЦ, закладами освіти, батьками та фахівцями. <i>Вміти:</i> орієнтуватися в нормативно-правових актах, що стосуються інклюзивної освіти; застосовувати правові норми у вирішенні практичних ситуацій з діяльності ІРЦ; визначати напрями вдосконалення правового забезпечення інклюзивного освітнього середовища.
4	2	-	-	2	Тема 6. Психологічна диференційна діагностика в інклюзивному середовищі.	<i>Розуміти:</i> взаємозв'язок психічного й фізичного розвитку людини; значення психофізичних функцій для формування особистості та навчальної діяльності; вплив порушень психофізичного розвитку на адаптацію дитини в освітньому середовищі. <i>Знати:</i> основні психофізичні функції (рухова, сенсорна, когнітивна, емоційно-вольова, мовленнєва тощо); етапи їх становлення у нормі та при відхиленнях; особливості розвитку дітей з різними типами порушень. <i>Вміти:</i> визначати особливості психофізичного розвитку дітей; аналізувати прояви порушень окремих функцій; добирати психологічні методи підтримки та корекції розвитку.
4	-	2	-	-	Тема 7. Стратегія успішного впровадження інклюзивної освіти.	<i>Розуміти:</i> значення системного підходу до впровадження інклюзивної освіти; роль усіх учасників освітнього процесу у реалізації інклюзивної стратегії; важливість партнерства, толерантності та підтримки в інклюзивному середовищі. <i>Знати:</i> основні етапи та принципи впровадження інклюзивної освіти; чинники успішності інклюзивної практики (організаційні, психологічні, методичні, соціальні); сучасні моделі, програми й інструменти реалізації інклюзії. <i>Вміти:</i> розробляти та оцінювати стратегії впровадження інклюзивної освіти; застосовувати інноваційні підходи до створення інклюзивного освітнього простору; організовувати ефективну міждисциплінарну взаємодію в інклюзивній команді.
4	2	2	-	2	Тема 8. Психолого педагогічний супровід дітей	<i>Розуміти:</i> значення психолого-педагогічного супроводу для розвитку та соціалізації дітей з

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					в інклюзивному закладі.	ООП; роль спеціалістів у забезпеченні безпечного та підтримувального середовища; взаємозв'язок індивідуальних потреб дитини та освітніх стратегій. <i>Знати:</i> основні методи психолого-педагогічного супроводу (консультування, діагностика, корекційно-розвивальна робота); особливості взаємодії психолога, педагога, асистента та батьків; нормативні документи, що регламентують психолого-педагогічний супровід. <i>Вміти:</i> оцінювати потреби та потенціал дітей з ООП; планувати і реалізовувати індивідуальні та групові корекційні програми; організовувати ефективну комунікацію між усіма учасниками інклюзивного процесу.
2	2	-	-	2	Тема 9. Роль батьків у процесі інтегрування дитини з особливими потребами.	<i>Розуміти:</i> важливість активної участі батьків у навчанні та соціалізації дитини; вплив сімейного середовища на ефективність інклюзивної освіти; взаємозв'язок між сім'єю, школою та спеціалістами для успішної інтеграції. <i>Знати:</i> основні форми та методи співпраці батьків з освітніми та реабілітаційними установами; права та обов'язки батьків у контексті інклюзивної освіти; психологічні аспекти підтримки дитини в сім'ї та школі. <i>Вміти:</i> планувати та реалізовувати спільні дії батьків і фахівців щодо розвитку дитини; мотивувати батьків до активної участі в інклюзивному процесі; надавати рекомендації щодо підтримки психоемоційного та соціального розвитку дитини.
4	2	2	-	-	Тема 10. Навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти.	<i>Розуміти:</i> значення навчально-методичного забезпечення для ефективності інклюзивного навчання; роль адаптованих програм, дидактичних матеріалів і технологій у підтримці дітей з ООП; взаємозв'язок методичного забезпечення з психолого-педагогічним супроводом. <i>Знати:</i> сучасні навчальні програми та підручники для інклюзивної освіти; методи адаптації навчальних матеріалів під потреби

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						дітей з ООП; принципи підбору дидактичних і корекційних засобів. <i>Вміти:</i> застосовувати адаптовані навчальні матеріали та методики; розробляти дидактичні засоби для інклюзивного класу; оцінювати ефективність навчально-методичного забезпечення для розвитку дітей з ООП.
4	4	2	-	2	Тема 11. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання.	<i>Розуміти:</i> значення корекційно-розвивальної роботи для розвитку дітей з особливими освітніми потребами; взаємозв'язок корекційних заходів із навчальною та соціальною інтеграцією; роль психолога та педагога у реалізації корекційних програм. <i>Знати:</i> основні методи та прийоми корекційно-розвивальної роботи; принципи складання індивідуальних програм розвитку; психологічні та педагогічні підходи до підтримки дітей з ООП. <i>Вміти:</i> планувати та проводити корекційно-розвивальні заняття; адаптувати програми відповідно до індивідуальних потреб дитини; оцінювати ефективність корекційних заходів у навчальному процесі.
2	4	2	-	2	Тема 12. Реалізація корекційно-розвиткового компоненту інклюзивного навчання.	<i>Розуміти:</i> значення корекційно-розвиткового компоненту для успішної інтеграції дітей з ООП; взаємозв'язок між психолого-педагогічним супроводом і корекційно-розвивальними заходами; роль комплексного підходу у розвитку навичок та здібностей дитини. <i>Знати:</i> основні методи реалізації корекційно-розвиткового компоненту в інклюзивному навчанні; порядок складання та впровадження індивідуальних програм; критерії оцінки ефективності корекційних заходів. <i>Вміти:</i> планувати та впроваджувати корекційно-розвиткові програми; координувати роботу педагогів, психологів та батьків у реалізації корекційного процесу; аналізувати результати корекційно-розвиткових заходів та коригувати їх відповідно до потреб дитини.
2	2	2	-	2	Тема 13. Принципи та	<i>Розуміти:</i> основні принципи організації

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					форми корекційно-розвивальної роботи	корекційно-розвивальної роботи; значення різноманітних форм роботи для розвитку дітей з ООП; роль індивідуального та групового підходу у досягненні ефективності корекційних заходів. <i>Знати:</i> ключові принципи (системність, послідовність, індивідуалізація, доступність, активність тощо); основні форми роботи (індивідуальні, групові, інтегровані заняття, ігрові методики, тренінги); методичні підходи до підбору форм і прийомів корекційної роботи. <i>Вміти:</i> обирати принципи та форми роботи відповідно до потреб дитини; планувати та проводити корекційно-розвивальні заняття різних форм; оцінювати ефективність застосованих форм та методик у розвитку дітей.
2	4	4	-	-	Тема 14. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з ООП та травматичним досвідом.	<i>Розуміти:</i> особливості корекційно-розвивальної роботи з дітьми з різними типами ООП; значення індивідуального підходу для розвитку навчальних, соціальних та емоційних навичок; роль комплексного впливу психолога, педагога та сім'ї у підтримці дитини. <i>Знати:</i> методи та прийоми корекційно-розвивальної роботи для різних видів ООП; особливості складання індивідуальних програм розвитку; критерії оцінки ефективності корекційних заходів. <i>Вміти:</i> планувати та проводити корекційно-розвивальні заняття з дітьми з ООП; адаптувати методи та програми відповідно до індивідуальних потреб; оцінювати результати і коригувати корекційні заходи для досягнення оптимальних результатів.
48	32	22	-	18	Всього	

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publiczna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти	Зарахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно з Положенням про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у НРЗВО КПДІ, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю): закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. 1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження. 2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою. 3. Система оцінювання. Здобувач отримує: - відмінно (12-10 балів), якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення; - добре (9-7 балів): якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем; - задовільно (6-4 балів): короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до

	«Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до іспиту.
Підсумкова оцінка	Результати контролю оцінюються за 4-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного виду контролю (змістового модуля) незадовільні оцінки, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням Педагогічної ради як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 4-бальною шкалою у відповідності до «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності студента

Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційовані залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

Основна література	1. Бондар К. М. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник]. 2-ге вид. м. Кривий Ріг : Проект «Підтримка інклюз. освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с. 2. Бойчук Ю.Д., Бородіна О.С., Микитюк О.М. Інклюзивна компетентність майбутнього вчителя основ здоров'я : монографія. Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2015. 117с. 3. Інклюзія: форми роботи / уряд. С. Дмитренко. Київ : Перше вересня. 2019. 199 с. 4. Зарицька В. В. Психологія комунікативної толерантності в умовах інклюзивного навчання. Херсон: Гельветика, 2019. 209 с. 5. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: АТОПОЛ, 2011. 275 с. 6. Технології психологічного забезпечення освітнього процесу в інклюзивній школі : методичний посібник / ред. Д. Д. Романовської. Чернівці : Технодрук, 2019. 158 с. 7. Психологічний супровід та соціально-педагогічна робота в закладі освіти: теорія та практика : колективна монографія / за ред. О. Д. Сафіна. Умань: Візаві, 2020. 376 с. 8. Чайковський М. Є. Соціально-педагогічна робота з молоддю з інвалідністю в умовах вищого навчального закладу : навч.-метод. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. / М. Є. Чайковський, О. О. Добровіцька. Київ: ТАЛКОМ, 2018. 272 с. 9. Kravchenko O., Chupina K., Koliada N., Safin O., Bondarenko H. Psychological and Pedagogical Support of Students with Special Educational Needs in a Higher Education Institution. In: Kalra J., Lightner N.J., Taiar R. (eds) Advances in Human Factors and Ergonomics in Healthcare and Medical Devices. AHFE 2021. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 263. 2021/ Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-80744-3_37
Додаткова література	10. Психологічний супровід та соціально-педагогічна робота в закладі освіти: теорія та практика: колект. моногр. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2020. С.242-251. 11. Коробкіна О. Г. Інклюзивна освіта в Україні: шляхи від теорії до практики : реком. бібліогр. покажч. Харків: Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2017. 57 с. 12. Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу : навч.-метод. довід. / О. О. Кравченко, М. С. Міщенко, І. Г. Резніченко [та ін.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ : Компринт, 2021. 173 с. 13. Супроводжувач осіб з інвалідністю : навч.-метод. посіб. / О. О. Кравченко, М. С. Міщенко, Н. В. Левченко [та ін.]. Умань: Візаві, 2020. 110 с. 14. Чупіна К.О. (2021.) Щодо питань соціально-психологічної реабілітації студентів з обмеженнями життєдіяльності засобами інклюзивного туризму: рекомендації ЗВО. Габітус Вип. 26. С. 192-195. 15. Чупіна К. О. Психолого-педагогічний супровід студентів з особливими освітніми потребами в умовах закладу вищої освіти. Психологічний журнал. 2021., вип. 7 С. 74-85. 16. Чупіна К. О. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів короткого циклу вищої освіти з дисципліни «Психологічні основи інклюзії». Умань: УДПУ, 2022. 9 с.

	17. Чупіна К. О. Методичні рекомендації до практичних занять здобувачів вищої освіти за початковим (короткий цикл) рівнем з дисципліни «Психологічні основи інклюзії». Умань: УДПУ, 2022. 29 с.
Інтернет-ресурси	1. Закон України „Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю” (2017 р.) [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14. 2. Закон України „Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” (2017 р.) [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12. 3. Сайту психологічного журналу. Режим доступу: http://psyj.udpu.edu.ua/ 4. Сайт бібліотеки імені В.І.Вернадського. Режим доступу: www.nduv.gov.ua 5. Сайт електронної бібліотека НАПН України. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/ 6. Сайт бібліотеки ім. А.Ф. Залевської Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Режим доступу: http://psychology-naes-ua.institute/info/253/ 7. Сайт електронної бібліотека УДПУ імені Павла Тичини. Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/ 8. Сайт електронний інституційний репозитарій УДПУ імені Павла Тичини. Режим доступу: https://dspace.udpu.edu.ua/ 9. Сайти з неформальної освіти: платформа Прометеус. Режим доступу: https://prometheus.org.ua/; студія онлайн-освіти 10. EdEra. Режим доступу: https://www.ed-era.com/courses/; Освітній Хаб - EduHub.in.ua. Режим доступу: https://eduhub.in.ua.